

Suosittelukampanja

LTA:N SUOSITTELUKAMPANJA ON UUDISTUNUT!

Liiketalouden Liitto LTA on hyvä, liiketalouden ammattilaisten oma yhteisö. Niin hyvä, että meitä kannattaa suositella. LTA:sta saa henkilökohtaisen ja asiantuntevan työsuhdeneuvonnan, kattavan oikeusturvavakuutuksen, edunvalvonnan ja työttömyysturvan sekä jäsenedut - järkevään hintaan.

Suosittelle Liiketalouden Liiton jäsenyyttä työkaverille, ystävälle tai tuttavalle. LTA:han voivat liittyä kaikki, jotka ovat suorittaneet liiketalouden tutkinnon (aina merkonomista ja datanomista tradenomiin ja kauppatieteen maisteriin) ja/tai henkilöt, jotka työskentelevät liiketalouden alan tehtävissä. Jäsenkuntamme edustaakin siten laajaa kirjoa suomalaisista.

Kun tuttavasi liittyy Liiketalouden Liiton jäseneksi ja on maksanut jäsenmaksunsa vuodelle 2013, saatte molemmat kahdenkymmenen euron (20€) arvoisen S-ryhmän lahjakortin. Suositteleva saa lahjakortin suosittelun kautta liittyneistä varsinaisista jäsenistä seuraavasti:

1-3 liittynyttä uutta jäsentä =

20 euron lahjakortti jokaisesta liittyneestä jäsenestä

4-5 liittynyttä jäsentä =

50 euron lahjakortti 4. ja 5. liittyneestä jäsenestä

yli 6 liittynyttä jäsentä = 200 euron lahjakortti

yli 10 liittynyttä jäsentä = 400 euron lahjakortti

Suosittelun kautta liittyneet, uudet jäsenet saavat aina 20 euron lahjakortin.

Kampanja on voimassa 1.1.2013–31.12.2013 ja siihen voivat osallistua kaikki Liiketalouden Liitto LTA:n varsinaiset jäsenet.

AIKUISOPISKELIJAN

ei tarvitse istua

koulun penkillä

Aikuisopiskeluun on tarjolla monia mahdollisuuksia aina tutkintoon tähtäävästä koulutuksesta yksittäisiin kursseihin. Työelämässä olevalle henkilölle tavallisimpia syitä opiskella ovat ammatillisen osaamisen täydentäminen tai päivittäminen. Aikuisopiskelumahdollisuuksia hyödyntää vuosittain yli puolet 18–64-vuotiaista suomalaisista.

Teksti: Alexandra Rääkkönen

Koulutus voi olla tutkintoon johtavaa, työnantajan järjestämää tai yksittäisten kurssien suorittamista esimerkiksi avoimessa ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa. Aikuiskoulutuksella tarkoitetaan yleensä kaikkea aikuisille suunnattua koulutusta. Tämän määritelmän mukaan aikuisille on tarjolla lähteestä riippuen koulutusta 400–1000 oppilaitoksessa kaikilla koulutusasteilla.

Aikuiskoulutuksen erona nuorisokoulutukseen on lähinnä opiskelumuoto: siinä missä nuorisokoulutus on yleensä päätoimista päiväopiskelua, on aikuiskoulutus usein etä- tai monimuoto-opiskelua – siis joustavaa. Koska täysipainoinen heittäytyminen opiskeluun ei ole aikuisena aina taloudellisista tai perhesyistä mahdollista, on vaihtoehtona opiskelu työn ohessa tai työssä. Jälkimmäinen tulee usein kyseeseen, kun puhutaan omaan työhön liittyvästä tutkintoon tähtäävästä koulutuksesta.

”Järjestelmä on rakennettu niin, että osaamisensa voi tulla osoittamaan tutkintoon ilman, että jo hankittua ammattitaitoa pitäisi opetella uudelleen”, sanoo SLK Instituutin koulutusjohtaja **Sirkka Nykänen**. SLK Instituutti on yksityinen, Suomen suurin liiketalouden ja hallinnon alan oppilaitos, jonka opiskelijoista suuri osa lukeutuu työssä käyviin aikuisiin.

Koulun penkillä istumisen sijaan tutkinnon voi suorittaa näyttötutkintona omalla työpaikallaan. ”Taikasana on henkilökohtaistaminen, joka tarkoittaa toisaalta aiemmin hankitun osaamisen huomioon ottamista ja toisaalta sitä, että opiskelu integroidaan tiiviisti omaan työhön”, sanoo Nykänen.

Näyttötutkintona voi suorittaa perus-, ammattitai erikoisammattitutkinnon. Liiketalouden alalla jo työskenteleville tulevat kyseeseen lähinnä kaksi jälkimmäistä. Alalla on tarjolla näyttötutkintoina suoritettavista tutkinnoista muun muassa taloushallinnon,

myynnin, yrittäjän tai talous- ja vakuutusalan ammattitutkinnot sekä johtamisen, yritysjohtamisen ja tuotekehittäjän erikoisammattitutkinnot.

”Lisäksi meiltä voi hankkia taloushallinnon alan erikoisosaamista: järjestämme KLT-valmennusta kirjanpito- ja tilitoimistojen asiantuntijoille ja HTM-valmennusta tilintarkastukseen erikoistuville”, kertoo Nykänen.

Vaihtoehtoja siis on; tutkintoon johtavien ja muun muotoista aikuiskoulutusta tarjoavien tahojen lista on pitkä: yliopistot, ammattikorkeakoulut, ammatilliset oppilaitokset, aikuiskoulutuskeskukset ja erityisoppilaitokset, aikuislukiot, kansalais- ja työväenopistot, kansanopistot ja opintokeskukset. Yksityiskohtaista tietoa saa parhaiten suoraan koulutuksen järjestäjiltä.

Opintovapaa-oikeus

Vaikka valtaosa valitseekin työn ohessa tai työpaikalla opiskelun, vaihtoehtona on myös opintovapaan pitäminen, jolloin opiskeluun voi keskittyä täyspäiväisesti.

Opintovapaata säätelee opintovapaalaki, jonka tarkoituksena on parantaa työssäkäyvien koulutus- ja opiskelumahdollisuuksia. Opintovapaata saadakseen työntekijällä on oltava ollut vähintään vuoden kestänyt työsuhde samaan työnantajaan, ja opintovapaata on mahdollista pitää yhteensä enintään kaksi vuotta viiden vuoden aikana. Vapaata myönnetään opiskeluun pääsääntöisesti julkisen valvonnan alaisessa koulutuksessa.

Opintovapaata on haettava viimeistään 45 päivää ennen opintojen alkamista, ja työnantajan tulee ilmoittaa päätöksestään vastaavasti viimeistään 15 päivää ennen opintojen alkamista. Työnantajalla on lain mukaan oikeus siirtää opintovapaan alkamista, jos vapaan myöntäminen muuten tuottaisi tuntuvaa haittaa työnantajalle. Opintovapaata voi siirtää enintään puolella vuodella tai siihen saakka, kunnes vastaava koulutus järjestetään.

Opintovapaa on palkatonta, eikä siitä pääsääntöisesti kerry työsuhteen perusteella määräytyviä etuuksia. Vuosilomaa kertyy kuitenkin 30 työpäivältä lomamääräytymisvuodessa sillä edellytyksellä, että työntekijä on välittömästi opintovapaan jälkeen palannut työhön. Opintovapaasta saattaa olla määräyksiä myös työ- ja virkaehtosopimuksissa. Työntekijää ei kuitenkaan saa lain mukaan irtisanoa siksi, että hän on hakenut tai käyttänyt opintovapaata.

”Aikuiskoulutustuki on kuukausittain maksettava ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa vastaava etuus, jota voidaan maksaa 18 kuukauden ajalta opiskeluaikaisen ansionmenetyksen korvaukseksi.”

Opintojen rahoitus

Nuorisokoulutuksen tavoin aikuiskoulutus on opiskelijalle enimmäkseen maksutonta tai ainakin kohtuuhintaista. Opintojen rahoittamisesta puhuttaessa tarkoitetaan käytännössä opintojen aikaista elämisen rahoittamista. Opintovapaan ollessa kyseessä, oikea osoite on työmarkkinaosapuolten hallinnoima Koulutusrahasto, jonka tehtävänä on tukea aikuisopiskelua.

”Aikuiskoulutustuki on kuukausittain maksettava ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa vastaava etuus, jota voidaan maksaa 18 kuukauden ajalta opiskeluaikaisen ansionmenetyksen korvaukseksi”, kertoo Koulutusrahaston etuspäällikkö **Merli Vanala**.

Viime vuonna Koulutusrahasto maksoi aikuiskoulutustukea 13 456 henkilölle yhteensä 94,7 miljoonaa euroa.

Tukea myönnetään tietyin edellytyksin, joita ovat muun muassa voimassa oleva työsuhde ja vähintään kahdeksan vuoden työhistoria. Myöntämiskriteerien yksityiskohdat voi tarkistaa esimerkiksi Koulutusrahaston verkkosivuilta.

”Tuen piirissä on päätoiminen ammatillinen koulutus. Ammatilliseksi katsotaan tutkintoon johtava koulutus sekä ammatillinen lisä- ja täydennyskoulutus”, kertoo Vanala, ”Uuteen tutkintoon johtavan koulutuksen ei tarvitse liittyä nykyiseen työhön. Ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen taas täytyy liittyä nykyiseen työhön tai tehtävään.”

Myös avoimessa yliopistossa ja avoimessa ammatikorkeakoulussa opiskeluun voi saada joissakin tapauksissa rahoitusta: ”Kursseihin voi hakea tukea, jos opinnot liittyvät nykyiseen työhön ja ne voidaan katsoa ammatilliseksi lisä- tai täydennyskoulutukseksi. Koulutusrahasto tutkii nämä asiat tapauskohtaisesti ja ottaa huomioon hakijan perustelut.”

Koulutusrahasto maksaa myös ammatillisen näyttötutkinnon suorittaneelle 366 euroa suuruisen ammattitutkintostipendin verottomana kertakorvauksena. Stipendin saaminen edellyttää vähintään viiden vuoden työhistoriaa.

Myös Liiketalouden Liitolla on aikuisopiskelun tukemiseen tarkoitettu erikoisrahasto Liikesivistysrahastossa. Jäsenet voivat hakea apurahaa ammatilliseen täydennyskoulutukseen sekä ulkomaisiin opintomatkoihin, joilla jäsen lisää oman työnsä osaamista. Hakuaika päättyy vuosittain tammikuun puolivälissä

ja elokuun lopussa. Apurahaa hakevat tarvitsevat hakemuksensa liitteeksi liiton suosituksen, jonka saatukseen on tarpeen olla yhteydessä liittoon.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintoja suoritetaan myös paljon oppisopimuskoulutuksena, jolloin opiskelija on oikeutettu opintososiaalsiin etuuksiin. ”Oppisopimuskoulutuksessa maksetaan opiskelijan työnantajalle koulutuskorvausta, jonka määrästä sovitaan oppisopimusta solmittaessa”, sanoo Sirkka Nykänen SLK Instituutista.

Opetushallituksen asiantuntijajyksikön päällikkö **Seppo Hyppönen** kertoo, että oppisopimuskoulutus on viime vuosina kasvattanut osuuttaan näyttötutkintojen suorittamiseen valmistavana väylänä: ”Toivottavasti yhteiskunta pystyy jatkossakin turvaamaan tälle väylälle riittävän rahoituksen.”

Rahoitusta opiskeluun kannattaa aina tiedustella myös työnantajaltaan. Rahoituksen saaminen on usein mahdollista silloin, kun opiskelu tukee työtehtäviä. Yleensäkin työelämän ilmapiiri vaikuttaisi olevan nykyään aikuisopiskelulle myönteinen.

”Osaamisen lisääntyminen voi vaikuttaa paitsi työntekijöiden omaan työmotivaatioon ja jaksamiseen, myös yrityksen kilpailukykyyn.”

Ikärajoituksia ei juuri ole

”Työnantajat varmasti arvostavat henkilöä, joka on työuransa aikana ylläpitänyt ja kehittänyt ammattitaitoaan”, sanoo Hyppönen, ”työelämä ja siellä tarvittava osaaminen muuttuvat nopeasti, uuden oppiminen tai osaamisensa päivittäminen ovat tärkeitä sekä ammatissa toimimisen että työuralla etenemisen kannalta.”

Nykänen on samoilla linjoilla: ”Osaamisen lisääntyminen voi vaikuttaa paitsi työntekijöiden omaan työmotivaatioon ja jaksamiseen, myös yrityksen kilpailukykyyn.”

Hän kuitenkin perää työnantajilta aktiivisuutta: ”Usein näyttää käyvän niin, että aloite koulutukseen hakeutumisesta tulee työntekijältä itseltään. Tärkeää olisi se, että ammatillisen osaamisen kehittäminen yrityksissä olisi pitkäjänteistä, systemaattista ja kytkeytyisi tiiviisti yrityksen tavoitteisiin sekä toiminnan kehittämiseen, ja että koulutukseen olisi mahdollista hakeutua myös yrityksen koosta riippumatta. Koulutukseen osallistuminen mahdollistaa myös verkostoitumisen ja kokemusten vaihdon muissa yrityksissä työskentelevien kanssa.”

Kenelle Nykänen suosittelisi aikuisopiskelua? ”Kenelle tahansa. Työelämä muuttuu tällä hetkellä niin lujaa vauhtia, että jokaisen on työuransa aikana välttämätöntä päivittää osaamistaan. Uskon myös, että ammatillisesti ajan tasalla pysyminen lisää työmotivaatiota, mahdollistaa uusiin haasteisiin vastaamisen ja auttaa selviämään muutoksista, joita tällä hetkellä on jokaisessa organisaatiossa. Ikärajoituksia aikuiskoulutuksessa ei juuri ole.”

Aikuisopiskelu vaatii kuitenkin – erityisesti työssäkäyvältä opiskelijalta – suunnitelmallisuutta, sitoutumista ja oman ajan käytön hallintaa.

Aikuisopiskelijaelämää

26-vuotias Ksenia Akkonen on aikuisopiskelijaksi nuori, mutta on siitä huolimatta chtinyt kokeilla aikuisopiskelua eri syistä sen eri muodoissaan. Varsinaisen tradenomikoulutuksensa lisäksi Akkonen on suorittanut Sijoituspalvelututkinto APV1:n, yksittäisiä kursseja sekä käynyt työnantajan järjestämää koulutusta.

Akkonen työskentelee pienten ja keski suurten yritysten asiakasvastaavana Handelsbankenin Espinadin konttorissa. Yksittäisistä kursseista hän on opiskellut kurssillisen rahoitus juridiikkaa avoimessa kauppakorkeakoulussa sekä osallistunut viime vuonna avoimen ammattikorkeakoulun Yritysanalyysi- sekä Konsernitilinpäätös-kursseille.

”Varsinkin Yritysanalyysi-kursseista oli paljon hyötyä, koska yrityspuolella toimieissaan tarvitsee kaiken saamansa tiedon. APV1 taas on pakollinen kaikille pankissa työskenteleville, jotka ovat tavalla tai toisella tekemisissä sijoitus- tuotteiden kanssa.”

”Työssä oppii eniten, mutta mielestäni on tärkeää syventää tietojaan ja peilata niitä myös työn ulkopuolisten koulutusten kautta. Pystyäkseen palvelemaan asiakkaita hyvin, itsensä kehittämieellä on myös tärkeä rooli.

Työnantajan järjestämät sisäiset koulutukset ovat liittyneet mm. rahoitukseen, sijoittamiseen, juridiikkaan ja cash managementiin.

Akkosen suorittaman sijoituspalvelututkinnon maksoi kokonaisuudessaan työnantaja ja järjesti siihen liittyvän kirjallisuuden. ”Avoimen kauppa- ja ammattikorkeakoulun järjestämät kurssit olen maksanut itse. Maksut eivät kuitenkaan ole euromäärältään kovin suuria, 60–120 euron luokkaa.”

”Työnantaja on suhtautunut opiskeluuni hyvin. Uskon, että jokainen työnantaja näkee opiskelun positiivisena asiana, jos siitä on myös hyötyä työssä.”

Akkosen mukaan opiskelu vie aikaa, mutta säännöllisestä työajasta ja ajankäytön suunnittelusta on apua.

”Iltakurssit alkavat työpäivän jälkeen kello 17.30 maissa ja kestävät iltayhdeksään. Olen koulussa yleensä enintään kaksi arki-iltaa ja pyrin hoitamaan myös kursseihin liittyvät tehtävät arkisin, jolloin viikonloput jäävät urheiluharrastuksille ja ystävien näkemiselle.”

Tulevaisuudessa Akkosen tavoitteena on käydä vähintään kaksi kurssia vuodessa: ”Valitsen kuitenkin tarkkaan ja osallistun kursseihin vain, jos ne tukevat kehittymistäni työssä.”

Monimuoto-opiskelu voi sananmukaisesti sisältää samaan aikaan monia eri opiskelun muotoja: lähi-, etä- ja verkko-opiskelua. Lähiopiskelussa seurataan lähiopetusta eli käydään luennoilla. Etäopiskelussa opiskeltavaan aihepiiriin tutustutaan itsenäisesti esimerkiksi kirjallisuuden avulla, ja etäopiskeluun kuuluvat olennaisesti itsenäisesti suoritettavat etätehtävät. Etäopiskelua voidaan toteuttaa verkko-opiskeluna, jolloin opiskelu sekä yhteydenpito opettajiin ja muihin opiskelijoihin tapahtuu verkossa, tavallisesti tarkoitukseen suunnitellussa verkko-oppimisympäristössä.

”Työssä oppii eniten, mutta mielestäni on tärkeää syventää tietojaan ja peilata niitä myös työn ulkopuolisten koulutusten kautta.”

